

Angleži bodo spravili Polaris v podmornice

Predsednik vlade je razkril, da bo Velika Britanija zgradila od 10 do 12 atomskih podmornic in jih oborožila s Polaris raketami.

LONDON, Vel. Brit. — Kritika zaradi odpovedi gradnje raket Skybolt se je nekoliko polegla, vendar so jo listi na splošno še vedno polni. Predsednik vlade Macmillan je med tem razkril, da misli vlada na gradnjo 10 do 12 atom. podmornic, v katerih vsako bodo postavili 16 Polaris raket. Po besedah Macmillana bodo te podmornice lahko služile Veliki Britaniji vsaj en rod.

Takoj po razgovorih v Nassau med Kennedyem in Macmillanom so trdili, da bo Velika Britanija rakete Polaris postavila na križarke, ki jih je lažje preurediti v ta namen kot podmornice. Vel. Britanija ima sedaj le eno atomsko podmornico, pa tudi ta ni urejena za sprejem Polaris raket. Zgraditi bo morala torej vrsto novih podmornic, pri čemer bo lahko uporabila zadnje skušnje. Take, res moderne podmornice bodo brez dvoma lahko v službi obrambe Velike Britanije vsaj en rod, to se pravi četrto stoletja.

Polaris boljša od Skybolta

Macmillan je povedal britanskim kritikom svojega dogovora s Kennedyem, da bi Združene države nadaljevale izpopolnjevanje Skybolt raket, če je Vel. Britanija voljna nositi stroške sama, ker Zdržene države za sebe teh raket dejansko po sodbi njene vlade ne potrebujejo. To bi bila zelo draga stvar, pri vsem pa še ni gotovo, kakšno bi se rakete Skybolt končno obnesle. Velika Britanija je z raketo Polaris dobila že nekaj gotovega in preskušene, ne da bi ji bilo za to treba kaj žrtvovati.

Vse te besede Macmillana kritikov niso pomirile, govore odkriti, da je Velika Britanija izgubila svoje lastno neodvisno atomsko orožje in da bo v bodoče v tem pogledu odvisna od Združenih držav, pa četudi bodo atomske glave na Polaris raketah njenega domačega izdelka.

Ponudba Franciji dobrodošla

Macmillan je pozdravil ameriško ponudbo Polaris raket Franciji pod enakimi pogoji, kot jih je dobila Velika Britanija. Verjetno bo ta ponudba kasneje raztegnjena tudi na Nemčijo in Italijo. V kolikor bodo te države ponudbo sprejele, bodo svoje bodoče atomsko orožje podredile skupni NATO atomski oboroženi sili, kot bo to storila tudi Velika Britanija.

Novi grobovi

Carol Fritz

Po treh tednih boleznih je preminula v Doctors bolnišnici 25 let stara Carol Fritz, roj. Wasko, z 10334 Reno Ave., članica Prve Katoliške Slovaške Zveze št. 428, tajnica pri Russel Gasquet Co. Poleg sina Craiga zapuščila starše Steva in Rozo, roj. Adler, sestro Eileen Matko, brata Stephena ter več drugih sorodnikov. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia pogreb. zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, nato na Kalvarijo.

Frank J. Maresic

V torek je umrl na svojem domu na 1591 E. 49 St. v Clevelandu rojeni Frank J. Maresic, mož Elizabeth, roj. Hubaj, oče Elizabeth Struss, Franka, Jareša in Johna, štirikrat stari oče in polbrat Mary Furlan. Bil je v prvi svetovni vojni. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. jutri ob enih popoldne na vojaški del pokopališča v Highland Park.

Mary Mlacek

Danes zjutraj je umrla Mary Mlacek z 7214 Hecker Ave. Pogreb ima v oskrbi Grdinov pogreb. zavod na E. 62 St.

Premalo inženirjev in znanstvenikov v ZDA!

WASHINGTON, D. C. — Letno promovira v Združenih državah iz znanosti in tehnike le okoli 3.400 oseb, kar je po sodbi posebnega odbora, ki preiskuje to vprašanje, odločno premalo. To število bi se naj do leta 1970 dvignilo vsaj na 7.500. Isti odbor predlaga, da bi bilo treba število diplomirancev z "master's degree" dvigniti od sedanjih 13.000 na leto do leta 1970 na 30.000.

Število znanstvenikov in tehnikov sicer stalno narašča, vendar ne v zadostni meri. Da ne bi prišlo do očitnega pomanjkanja, je treba še sedaj podvzeti potrebne korake. Tako predlagajo, naj bi zvezna vlada v naslednjih 7 do 10 letih dala za šolanje sposobnih mladih ljudi na najboljših univerzah dežele do najvišje stopnje okoli 2.8 milijona dolarjev. Okoli dva milijona računajo, da bodo v istem času za enake namene dala na razpolago privatna podjetja in ustanove.

Dominikanska republika na poti k mirnemu razvoju

CLEVELAND, O. — V Dominikanski republiki je vladal dolgih 32 let diktator Trujillo. Ljudje so čisto navadno že pozabili, kaj pomeni beseda svoboda. To se je videlo takoj po Trujillovem padcu. Dežela je zašla v popoln nered; imela je več sreče kot pameti, da se je izkopala iz dobe nemirov in izgrediv v prvih mesecih po Trujillovem odhodu. Sreča je bila, da je prišel na čelo sedem članskega državnega odbora, ki je prevzel vlado, dr. Bonelli, ki je deloma s kompromisi deloma pa tudi z odločnostjo izkoreninil glavne vzroke ljudske nezadovoljnosti, obenem pa tudi poskrbel, da so se prve svobodne volitve vršile v miru in redu, česar ni nihče pričakoval.

Za zaupanje milijona dominikanskih volivcev se je potegoval sedem kandidatov, toda samo dva med njimi sta nekaj pomenila. Bila sta to voditelj le-

Kennan se boji napačne sodbe o Brozu v ZDA?

WASHINGTON, D. C. — Ameriški poslanik v Beogradu George Kennan se po vesteh iz State Departmenta boji, da bi ameriško javno mnenje dobilo na osnovi poročil o nedavnem obisku Josipa Broza-Tita v Sovjetski zvezi vtis, da se je ta vrnil v komunistični blok držav. Kennan je mnenja, da bi bil tak vtis napačen in škodljiv ameriški zunanji politiki.

Kennan se je zavzel za Tita in njegovo "neodvisno" mednarodno politiko tekom debate v Kongresu, ko se je Senat izjavil proti vsakemu podpiranju komunistične Poljske in Jugoslavije. Sedaj zopet zagotavlja vlado in javnost Združenih držav, da bi bil "vtis ovrnitvi Tita v moskovski tabor" napačen, čeprav je Broz sam zadržan v Moskvi in v Kijevu, kjer se je ustavil na poti domov, da so pogledi Jugoslavije in Sovjetske zveze na mednarodna vprašanja enaki ali vsaj zelo podobni.

Poslanik G. Kennan je znan kot eden najboljših poznavalcev komunizma in Sovjetske zveze, torej do neke mere tudi komunistične Jugoslavije. Bojimo se, da se je mož tako zaljubljen v svoje lastne sodbe in prepričanja, da teh ne more več spraviti v sklad z resnico.

Kongres proti dajanju podalkov o atomski sili

WASHINGTON, D. C. — Kongresni odbor za atomsko silo, ki v njem sedijo zastopniki senata in predstavniškega doma, je že v marcu in aprilu dognal, da naša administracija daje "tujim silam" podatke o atomski sili, česar ne bi smela brez predhodnega sporazuma s Kongresom. Podatki se nanašajo na tajnosti o atomskih podmornicah.

Odbor je precej dolgo čakal s svojim protestom proti administraciji, sedaj pa je prišel z njim na dan. Zgodilo se je to le nekaj dni potem, ko je Kennedy obljubil Macmillanu Polaris rakete in še pomoč pri gradnji atomskih podmornic.

Taktika kongresnega odbora napoveduje burjo v Kongresu zaradi zadnjega sporazuma med Kennedyem in Macmillanom o atomskem orožju, ki sta ga doslela v Nassau tik pred prazniki.

Iz slov. naselbin

CHICAGO, Ill. — Tu je večeraj umrl 74 let stari Frank Klun z 1931 W. Cermak Rd., doma v Ribnici, po domače Janezov. Zapustil je brata Antona v domovini, brata Jožeta pa v Argentini. V Ameriko je prišel pred pol stoletja. Dolgo je živel v Pullman, Ill. Pogreb bo v soboto, 29. dec., ob desetih popoldne iz Zefranovega pogreb. zavoda v cerkev sv. Stefana, nato na pokopališče Resurrection.

Zunanja Mongolija ureja meje z rdečo Kitajsko

PEIPING, Kit. — Ministrski predsednik Zunanje Mongolije je bil začetkom tega meseca v Peipingu na obisku. Pri tej priliki se je sporazumel s kitajsko vlado o razmejitvi med obema državama. Sedanja državna meja je bila samo približna. Sedaj bo skupna komisija obšla vso mejo in postavila mejnike.

Kot se vidi, je Zunanjo Mongolijo spor med Kitajsko in Indijo nekaj naučil. Zato je hitela, da ureji meje s svojim južnim sosedom. Ne zanese se preveč na njegovo prijaznost, akoravno ima z njim ne eno prijateljsko pogodbo. Z doseženim sporazumom so tudi v Kremli zadovoljni.

Rusi začnajo odhajati s Kube

HAVANA, Kuba. — Akoravno ničesar ne poveša ne kubansko časopisje ne Castrov režim, je vendar očito, da se v Havani zbirajo ruski strokovnjaki, ki so živeli raztreseni po deželi in da čakajo, kdaj bodo vkrcani na ruske ladje, ki ležijo v pristanišču. Nekaj Rusov je odšlo z letali naravnost v Prago.

Tuniziji grozila za praznike revolucija

TUNIS, Tuniz. — Tunizijska vlada je odkrila zadnji ponedeljek večjo zaroto, ki so jo vodili oficirji in ki je hotela strmoglaviti sedanji režim Habiba Bourguibea. Prve preiskave so dognale, da je v zadevo vmešana "neka tuja sila", to se pravi sosednja alžirska vlada.

Tunizijska policija je polovila okoli 400 oseb in jih zadržala. Največ jih je bilo po zaslišanju puščanih na svobodo. Policija še ni objavila podrobnih podatkov o odkriti zaroti.

ZA OBOROŽENE SILE 50 BILIJONOV SE NI DOVOLJ?

Proračun za oborožene sile Združenih držav je dosegel 50 bilijonov dolarjev, vendar vodniki narodne obrambe niso zadovoljni in zahtevajo še več. Posebno se ženejo za letalo RS-70 in za raketnega lovca Nike-Zeus.

WASHINGTON, D. C. — Leto gre h kraju in čez en teden se bo zbral Kongres k novemu zasedanju. Predložen mu bo nov proračun zvezne vlade, v njem tudi proračun za oborožene sile dežele. V vseh rodovih oboroženih sil se pritožujejo, da v proračunu niso njihovi predlogi dovolj upoštevani, da bo to imelo "zle posledice" za varnost dežele. Iščejo opore med vodniki obeh domov Kongresa, ki naj bi v Kongresu samem dvignili glas za potrebe narodne obrambe, kot si jo seveda razni generali in admirali zamišljajo. Pri tem igrajo veliko vlogo tudi predstavniki velikih tovarn, ki imajo vojna naročila. Trenutno se ženejo letalske sile najbolj za ohranitev rakete Skybolt in gradnjo letala RS-70, armada pa za raketnega lovca Nike-Zeus.

Predsednik Kennedy je dal obrambnemu tajniku McNamari od vsega začetka naročilo, naj izdela obrambni program, ki bo dal deželi najboljšo možno obrambo za najnižje možne stroške. Ta je v skladu s temi navodili obrambne sile reorganizirale se upira zahtevem vojaških vodnikov, v kolikor jih ne smatra za stvarne in utemeljene. Tako je lani kljub pritisku Kongresa omejil gradnjo RS-70 letal in odklonil izgradnjo obrambe proti raketam na osnovi raketnega lovca Nike-Zeus. Ta mu je premalo preskušen in gotov, da bi za gradnjo obrambnega sistema izdal deset in morda še več bilijonov. Proti nadaljevanju gradnje Skybolt raket se je izjavil na temelju obilice drugega orožja, ki lahko vrši njihovo nalogo z večjo gotovostjo in ceneje.

Kennedyeve težave z narodno obrambo in stroški za njo so zelo podobne onim njegovega prednika. Tudi Eisenhower je zavrnil vrsto zahtev generalov in admiralov in njihovih podpornikov ter ustavil gradnjo orožja, ki se mu ni zdelo več potrebno (Navaho in Snark). Odklanjal je tudi vztrajno gradnjo ne z adnostno "preskušeni medelinskih in drugih raket, med njimi Atlas, Minutmana in Nike-Zeusa. Za zadnjega se je tedaj prav posebno gnal gen. M. Taylor, tedaj načelnik armadnega glavnega stana, sedaj pa načelnik skupnih glavnih stanov.

Williams je imel srečo, da mu je naše poslaništvo v dominikanski prestolici šlo zelo na roko in opravilo vsa posredovanja pri dominikanski upravi. Vse to seveda ni ostalo prikrito očem novoizvoljenega predsednika Boscha, zato se je odločil, da prošni predvsem za pomoč mirovnega zbora in šele potem za pomoč, ki jo nudi akcija "Zveze za napredek".

Ako bodo Boscha posnemale tudi ostale republike Latinske Amerike, bo to sreča za vse, tudi za ameriške davkoplačevalce, kajti mirovni zbor in "Zveza za napredek" sta do sedaj še najcenejša načina podpiranja tujine, pa najzdatnejša.

Iz Clevelanda in okolice

Redni pouk in božičnica — Slovenska šola fare Marije Vnebovzete ima v soboto reden pouk. Zadnje uro bo v prostorih otroškega vrta božičnica s sledečim sporedom: začetek in zaključek, božična pesem pod vodstvom g. Riglerja, filmske slike lanskih prireditev in zletov šole ter filmske slike zleta staršev k Sv. Petru na gorah. Otroci bodo obdarovani s malim darom. Starši bodo videli ta film pri družabnem večeru v soboto, dne 26. januarja.

Časopis po pošti — Naročniki AD od E. 41 St. do E. 33 St. bodo od sedaj do nadaljnjega dobivali list po pošti.

Zadušnica — V nedeljo ob desetih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Louisa in Heleno Bavec ob 20. letnici njune smrti.

Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Lovrenca sv. maša za pok. Johna Debelak ob 6. obletnici smrti.

Iz bolnišnice — Mrs. Mary Leksan z 267 E. 260 St. se je vrnila iz Lake Memorial bolnišnice, kjer je bila 6 tednov. Zahvaljuje se za obiske, darila in pozdrave.

Prstan izgubljen — Na poti od polnočnice pri Sv. Vidu je bil izgubljen zlat damski prstan od 1050 do 1054 E. 33 St. Prstan je dragocen osebni spomin. Kdor bi ga našel, je proš, da ga odda v uradu AD za lastnika.

Prstan najden — Na božični dan je bil najden na Schaefer Ave. ženski poročni orstan. Dobi se na 6517 Schaefer Ave., tel. UT 1-9487.

Rojenice — Mr. in Mrs. Jerše z 21451 Nauaman Ave. sta dobila sporočilo, da se je njuni hčerki in zetu rodil zdrav sinček. S tem sta postala drugič stari oče in stara mati. Čestitamo.

Iz belnišnice — Mrs. Dorothy Strnisa z 1273 Norwood Rd. se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darove in številne kartice, prav posebno se zahvaljuje tištim, ki so dale za mašo za njeno zdravlje. Je še vedno pod zdravniško oskrbo. Obiski na domu so dobrodošli.

Silvestrovanje — Baragov dom in Družabni klub Baragovega doma priredita v svojih prostorih v ponedeljek, 31. septembra, silvestrovanje. Za ples in drugo bo preskrbljeno. Vsi v'judno vabljeni!

"In Between Times" — Tako se bo imenoval namizni časopis na štirih straneh, ki ga bodo danes prvič izdali staviteljci časnikarji od "Cleveland Pressa". Prva številka bo izšla v 10.000 izvodih, nato bodo pa naklado dvignili do 50.000, če se bo to pokazalo potrebno in bo strah pri listih Plain Dealer in Cleveland Press trajal še dalje. Za enkrat ni izgledov na njegov nagli zaključek.

PALM BEACH, Fla. — Predsednik Kennedy bo sprejel danes popoldne pet vodnikov lanske invazije na Kubo. — Zvedelo se je, da je bila osvoboditev Castrovih jetnikov zadržana, ko je ta v zadnjem trenutku zahteval poleg zdravih in hrane v skupni vrednosti 53 milijonov še 2.9 milijonov dolarjev v gotovini.

Vremenski

prerok

pravi:

Postopna pooblašitev, popolne naletavanje snega. Najvišja temperatura 20. — Danes zjutraj ob petih je kazal toplomer na Hopkins letališču 1 F., ob šestih zjutraj v mestu 3 F. V Olmstead so imeli zjutraj —5, v Novalty, O., pa je nekdo ugotovil na svojem toplomeru celo —20 F.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 249 Thurs., Dec. 27, 1962

NATO in Kuba

Na zadnji tridnevni NATO konferenci v Parizu sredi decembra je ameriška delegacija skušala prodreti s svojimi starimi zahtevami: NATO države naj postavijo več divizij in jih bolje opremiti z navadnim orožjem; naj v svojih proračunih povečajo postavke za narodno obrambo, pa skrb za atomsko oborožitev prepustijo kar Ameriki. Delegacija se je pri tem sklicevala na nauk, ki ga je dala zadnja ameriška akcija proti Kubi. Akcija je bila posrečena, dasiravno ni padla nobena grožnja z uporabo atomskega orožja. Amerika je dosegla svoj cilj že s tem, da je pokazala svojo moč z divizijami na Floridi in v Guantanamo ter s svojimi letalskimi in pomorskimi silami.

Evropske NATO članice niso vgriznile v to jabolko. Povedale so našim diplomatom, da imajo o Kubi svoje mnenje, ki se od ameriškega razlikuje. Po njihovem je bila kubanska afera le ameriška zadeva, ki se Evrope ne tiče. Rusija leži predaleč od Kube, da bi ji mogla učinkovito pomagati, ako bi tudi hotela. Na drugi strani je pa kubanska afera pokazala Evropi tudi par dejstev, ki jih ne morejo spregledati.

Amerika se je tekom kubanske krize postavila na stališče, da mora v slučaju krize nastopiti tudi sama brez vsakega predhodnega posveta z zavezniki. Pridržala si je prosto roko, da to stori takrat, kadar bo sama smatrala tako taktiko za potrebno. Zakaj je ne bi v sili uporabila tudi v sporih, ki so vanje zamešane NATO države? NATO zavezničice morajo torej zmeraj računati z možnostjo, da bo Amerika hodila po svojih potih in da se ne bo ozirala na svoje zavezničke.

To dejstvo je toliko bolj važno, ako vpoštevamo drugo dejstvo: Amerika spreminja svoje mišljenje v vprašanju, kdaj je treba rabiti atomsko orožje, tako taktično kot strateško. Bili so časi, ko je Amerika mislila, da bo uporaba atomskega orožja neobhodno potrebna v vsaki vojni, ako ne strateškega pa vsaj taktičnega. Danes se v Washingtonu nagibajo k nasprotnemu stališču, da so namreč mogoče lokalne vojne brez uporabe atomskega orožja, ker bo v njih igral partizanski način vojskovanja zmeraj večjo vlogo. V morebitnih vojnah se torej Amerikancem ne bo nič mudilo z uporabo atomskega orožja, ker bodo na ta način najlažje varovali svoja mesta in industrijska središča pred ruskimi atomskimi raketami. To pomeni, da bo Evropa vsaj v začetku vsakega konflikta prepuščena varstvu divizij in navadnega orožja, kjer je premoč verjetno na ruski strani.

Vs te okolnosti govorijo v prid stališču De Gaulla: Evropa mora imeti tudi svoje lastno atomsko orožje in ne sme biti odvisna od nezanesljivih ameriških načrtov, kdaj naj se atomsko orožje uporablja in kdaj ne. Zato tudi zadnja pariška konferenca ni dala tistih zaključkov, ki jih je želela naša delegacija.

Velike atomske elektrarne pred vrati

Šest malih atomskih elektrarn že obratuje. Ležijo med Chicagom in Bostonom. Bile so postavljene s pomočjo federacije in veljajo za poskusne obrate v gospodarskem in tehničnem pogledu. V gospodarskem pogledu naj pokažejo, kako veliki so produkcijski stroški za električni tok v praksi, v tehničnem pogledu naj dajo priliko, da se preskusijo razne varnostne naprave, ki so bistven del novih atomskih elektrarn. Obratovanje šestih malih atomskih elektrarn se je obneslo tako dobro, da bodo tekom prihodnjega leta postavili v obrat še sedem podobnih elektrarn. Sedanjih šest daje okoli 850.000 kilovatov, nove poskusne elektrarne bodo dale še dodatnih 250.000. Njihova glavna naloga pa je, da se v praksi preskusijo razni novi reaktorji.

V bistvu je treba najti odgovor, kako izrabit toploto, ki jo daje razbijanje atomov. Najprvo so poskusili greti s to toploto vodo in jo spreminjati v paro, ki naj goni parne stroje in preko njih dinamom stroje. Poskus se je obnesel, toda pri tem procesu gre v zgubo preveč kalorij. Zato so poskusili greti vodo pod pritiskom na 800-1.000 stopinj C; pri tem se je pokazalo, da taka voda hitro razjeda kovinske cevi, ko teče skozi, in seveda tudi kotie. Zato so poskusili zamenjati vodo in paro z drugimi tekočinami, plinom in kemikalijami. Poskusi so v teku in baje obetajo dobre rezultate. To je razlog, zakaj je potrebno postaviti toliko malih poskusnih elektrarn.

Razumljivo je, da elektrika iz poskusnih elektrarn ni po ceni, vendar pa dovoljuje precej točne kalkulacije o proizvodnih stroških. Kalkulacije so tako ugodne, da se je sedaj nekaj velikih podjetij že odločilo, da postavijo na lastne stroške in na lastno tveganje velike atomske elektrarne.

Znana Edison kompanija bo postavila za New York veliko atomsko elektrarno z zmogljivostjo milijon kilovatov in bo vanjo investirala predvidoma \$175.000.000. Elektrarna bo stekla l. 1970. V New Yorku bo tudi neka druga

skupina navadnih elektrarn postavila manjšo elektrarno z zmogljivostjo 350.000 kilovatov. Več je zanimanja za atomske elektrarne v Kaliforniji. Tam sta prijavi že dve kompaniji načrte za elektrarne z zmogljivostjo 355.000 kilovatov, nekaj drugih podjetij pa pripravlja načrte. V glavnem bodo atomske elektrarne obratovale tam, kamor je dovoz premoga drag ali pa manjka nafte. Le v takih krajih bodo proizvodni stroški v atomskih elektrarnah lahko tekmovali s stroški v navadnih, ki rabijo premog ali nafto, odnosno plin.

Federalna atomska komisija podpira vse take načrte. O tem je sestavila obširno poročilo predsedniku Kennedyu, ki v njem trdi, da bo že v par desetletjih atomska elektrika lahko krila velik del domačih potreb in tako pomagala varovati zaloge premoga, nafte in plina, ki niso ravno neizčrpne, ako jih cenimo na dolgo dobo.

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — V Washingtonu so vse od volitev sem na delu posebni davčni strokovnjaki in finančni veščaki, ki na podlagi raznih statističnih podatkov in poročil skušajo priti do praktičnega davčnega sistema, ki naj bi zadostoval in ustrezal vladnemu proračunu, na drugi strani pa naj bi dovolil nekaj znižanja davkov. Še pred volitvami so bili sestavljeni nekateri načrti za te namene, zdaj pa veljavah pa so se vršile in se še vršijo posvetovanja za zaprtimi vratmi, kako bi se dalo to nalogo rešiti tako, da bo prav za obe strani. Tudi tu paše pregovor: da bo volk sit in koza cela. To je pa problem, ki se včasih da rešiti za nekaj časa — za dolgo pa malokdaj.

Načrt za znižanje davkov na začetku bodo predložili pri prihodnjem zasedanju kongresa. Prvotno so omenjali, da se bo priporočalo znižanje, ki naj bi pomenilo letno nekako od 7 do 8 milijonov dolarjev znižanja na dohodninski davek. Zadnje tedne pa govorijo celo, da mislijo predlagati za znižanje, ki naj bi pomenilo od 12 do 15 milijonov znižanja davkov. To bi pomenilo nekako od 4% do 12% znižanja na dohodek. Razlika je v tem, ker načrt vsebuje lestvico, ki določa za gotove višine dohodkov letstvično mero, to je majhni nizki dohodki bi bili nižje obdavčeni, višji dohodki višje. Pri tem načrtu se nekateri bojijo, zlasti tisti z višjimi dohodki, da jih bo načrt bolj obremenil, kakor pa male. Točnih lestvičnih mer še niso objavili. Ko bo načrt predložen zbornici, bodo gotovo o tem dolge debate.

Zagovorniki načrta poudarjajo, da to bo prineslo poživljenje v trgovino in v vse gospodarstvo. Ljudje bodo imeli več denarja za potrošek, bodo več kupovali, itd. To naj bi bila injekcija, ki naj bi vbrizgnila v gospodarstvo več življenja. Mnogi seveda pa najdejo in vidijo v načrtu precej črnih dialekt. Posebno konservativni krogi, ki jih je precej tudi med demokrati. Ti gledajo na načrt dvomljivo, češ, da z njim bo padlo še težje davčno breme na korporacije, proizvajalce in investitorje. Morda gledajo nekoliko predrčno, a kakor pravijo, vsak medved se boji za svoj kožuh.

Drugi zopet gledajo na načrt s političnega stališča. Ti pa omenjajo, da vlada, oz. predsednik je v kampanji pred njegovo izvolitvijo obljubljal z njegovimi "new frontiers", marsikaj, kar skuša zdaj nekaj doseči in narodu nekaj dati. Pravijo, proti malim ljudem, zlasti delavskim organizacijam, je namaval in obljubljal, da bo skušal nekaj narediti. Zdaj skuša, da bi v teh ozirih nekaj pokazal. Ni dvoma, da je predsednik iskren in da resno misli na najboljše. Toda pri vsaki zadevi, posebno političnih ni samo ena stran, ampak dve in več. Eden je vedno, ki prodaja in ponuja, ta zagovarja in hvali, drugi, ki kupuje, ta graja, da bi manj plačal za ono kar kupuje. Tako je tudi pri teh

načrtih. Če bodo prodrli in uveljavljeni, enim bo pomagal in prinesel izboljšanje. Drugim zna mogoče tudi pomagati, ampak konservativni kupci v "mogoče" samo dosti ne verjamejo, hočejo nekaj, to je tako kravo, da bi jo takoj sami prvi pomolzi.

Tako je gledanje na načrte za znižanje davkov.

Davki res tarejo vse. Tarejo delavce, farmarje, tarejo proizvajalce korporacije, investitorje. Nekateri jih seveda lažje plačujejo kot drugi. Ampak težijo pa vse. Korporacije in razna podjetja tožijo, da za davke gre vse, in da ne ostane za take gospodarske rezerve, kot nadlomeštila strojev in oprem pri obratih nič, ali pa prav malo in vsled tega trpi obrat in proizvodnja. Tožijo farmarji prav tako. Še bolj kratko pa vlečejo delavci, ki bi si za tiste svote, ki jim pri vsaki plači odtrgavajo za davke, privoščili marsikaj. Dalje tožijo tudi investitorji, posebno manjši, ki imajo po manjše svote kje naložene in se s tistimi obrestmi na stara leta vzdržujejo, pa pride leto, pa jim davki vzamejo svoj delež. Tako vsi po vrsti težijo čez davke.

Stranka, ki zmaga v predsedniških volitvah, pa naj bo to demokratska ali republikanska, želi tekom dobe, v kateri ji je dano vodstvo dežele pokazati nekaj uspehov. Mnogokrat je to mogoče, a so tudi slučaji v gotovih okoliščinah in razmerah, v katerih se kakih uspehov ne da doseči in ni nič za pokazati takega, ki bi dajalo stranki, ki vodi kako priznanje. Takih slučajev je mnogo v zgodovini Z. D. In ko pridejo volitve, javnost, to je volilci v takih slučajih obrnejo hrbet stranki, kateri so preje zaupali krmilo dežele. To nam pove, zakaj se predsednik Kennedy trudi, da bi uvedel nekaj novega, nekaj njegovega lastnega, ki naj bi prineslo nekaj neke spremembe, katera naj bi služila v dobro njegovega vpliva in vplivu stranke, s katero je prišel na prvo vodilno politično mesto dežele. To bi bilo najmočnejše in najboljšje priporočilo za ponovno izvolitev v predsedniških volitvah leta 1964, ki so že skoro kar pred durmi.

V zadnjih volitvah je bil izvoljen vsičinoma z delavskimi glasovi. Podprle so ga večinoma vse delavske organizacije. Zato je Kennedy bolj prijazen delavcem in njihovim unijam, kakor pa onim, ki posedujejo in kontrolirajo veleindustrijska podjetja. Dober primer je, kako se je vlada zadržala v času jeklarne krize. Ni javno bila proti zahtevam unij za višje plače, pač pa je javno nastopila proti nameri, ko so jeklarne prišle na dan z načrti za zvišanje cen jekla. Delavci so si to zapomnili in so to tudi zdaj v svojih mislih. Demokrati so v večini v kongresu in senatu. Volili so za demokratske kandidata na apel predsednika.

Izid zadnjih volitev ni nič drugega kakor jasen dokaz, da malim ljudem, delavci in drugi, ki so

odvisni od bolj ugodnih socialnih razmer, so se odzvali na predsednikov apel. A na obrazu te javnosti, ki se je odzvala v volitvah na predsednikov apel je viden izraz, kdor ga zna tolmačiti in čitati in ta je: Tu je izraz našega zaupanja vate našega voditelja, a zdaj je na tebi, da pokažeš, koliko si vreden tega našega zaupanja!

Predsednik se tega zaveda. Vprašanje seveda je, koliko mu bodo razmere in okoliščine dovoljevale vrniti onim uslugi, ki so sledili njegovim apalom. To bo pokazalo prihodnje zasedanje kongresa.

Konservativni republikanci so v svojih vrstah uverjeni, da gospodarska politika sedanje administracije ne bo srečno izvolila. Preveč je naklonjena onim, ki samo zahtevajo višje mezde ter krajše delavnike. Oni, ki ustvarjajo z umom in kapitalom pa ne pridejo v upoštevanje, marveč striže se jih bolj in bolj. Po tem tiru ne bo šlo dolgo, so mnenja konservativci in nekaj gospodarski polom se mora pojaviti s takimi načrti. Manj konservativni krogi sicer tudi nezaupljivo gledajo na to gospodarsko politiko, a so mnenja, da je nevarnost le bolj za razlastitev nakopičnega bogastva, ki je v rokah nekaterih posameznikov, in se bo istega potom razširjenja lastništva potom razmer samih porazdelilo med ljudstvo. Čimvečje postajajo odgovornosti industrijskih podjetij do delavcev, do davkov in drugih obveznosti, toliko manjši je dobiček. In kadar je ta tako majhen, da se investicije kje drugje bolje obrestujejo, jih denarni velemagnati kaj kmalu premestijo z enega polja, na drugega, če le količjak na drugem polju bolje kaže. Lastništvo se razširi na družbo. Ta proces je v teku že več zadnjih let. Nekateri ga znajo celo izkoriščati z dviganjem in padanjem cen akcijam. To razširjevanje lastništva nekateri imenujejo postopno potovanje v bolj in bolj socializiran sistem našega gospodarskega reda. V tem redu bo naše gospodarstvo privzelo v čase, v katerih, ko bodo delavci zahtevali večje plače, bodo sami začutili, da taka zahteva se tiče njih samih in da je na nje same naslovljena in takrat bodo gledali na gospodarske zadeve z drugimi očmi, kakor pa gledajo danes.

Vse to so seveda gledanja, presojanja in modrovanja o gospodarskem redu, v katerem smo. Tekom zadnjih trideset let se je v našem gospodarskem redu veliko spremenilo. In spreminjanje se vrši stopnjama naprej in naprej. Tisti, ki vodijo so vpreženi v velike odgovornosti in med temi je tudi vsakokratni predsednik Z. D. Nanj gleda vse. Domača dežela in ves svet, zlasti v teh novejših časih po zadnji vojni. Ne sme biti pretrd, ne premehak. Vsem bi moral vstreči — tega pa nihče ne zna.

Kakega sigurnega kašipota za bodočnost, ki naj bi vodil kakega voditelja ali kako deželo, da bi bilo za vse prav, nikjer ni. Razumen pošten voditelj vodi in ravna, da je za vse najboljše kar se da, kaj več ne more in če to stori, zadosti svoji dolžnosti. Poštene voditelje je treba podpirati in spoštovati, kjer jih javnost ne spoštuje, ne podpira, taka javnost poštenega voditelja vredna ni! Ni samo odgovornost na voditeljih, je tudi na javnosti, na ljudstvu.

Upajmo, da Amerika bo imela take voditelje, da bodo znali voditi javnost pa da jih bo znala podpirati in spoštovati. In v taki povezavi med voditelji in ljudstvom, bo Amerika jadrila naprej od uspehov do uspehov!

— UPAJMO na najboljše in v tem duhu vsem našim rojakom, kjer koli pod božjim soncem, srečno, zdravo in uspešno novo leto!

Andrejček.

Prevodi svetovne literature v slovensčino

Charles Dickens

Charles Dickens, znameniti angleški romanopisec, pomeni čedalje več tudi sodobnemu bralcu, čeprav se današnji svet zelo razlikuje od viktorijanske dobe, v kateri je živel pisatelj. Toda očitno je, da luč genija ni zbledela, temveč je iz razdalje let zasijala v še čistejšem sijaju. Pisateljeva slava se je še bolj utrdila in razširila po svetu. Tudi Slovenci smo prevedli že več njegovih del, zdaj pa se je spričo priljubljenosti, ki jo uživajo Dickensonove nesmrtnostne mojstrovine tudi pri naših ljudeh, Mladinska knjiga v Ljubljani namenila izdati vse njegove romane v enotni in okusni opremi z izvrstnimi ilustracijami.

Z ustreznimi likovnimi spremljavami bo izšlo štirinajst njegovih del. Večina od teh so novi prevodi in do zdaj še ne objavljena dela, nekateri pa ponatisi romanov, ki so izšli že pred leti in so ta čas pošli. Enotna urejena zbirka bo obsegala vse njegove romane razen zadnjega, ki ga pisatelj ni utegnil dokončati, ker mu je smrt iztrgala pero iz roke sredi dela, v osemindvajsetem letu. Z njim je takrat zapustil svet ne samo velik pisatelj, ampak vsaj posredno tudi velik socialni reformator. Dickens je trkal na srce človeštva, opozarjajoč ga na krivice in zlorabe v tedanji družbi, in marsikdaj dosegel, da

Slovo od starega leta

Euclid, O. — Slov. društveni dom na Rechar Ave. pravi tem reču bo naše gospodarstvo privzelo v čase, v katerih, ko bodo delavci zahtevali večje plače, bodo sami začutili, da taka zahteva se tiče njih samih in da je na nje same naslovljena in takrat bodo gledali na gospodarske zadeve z drugimi očmi, kakor pa gledajo danes.

Vse to so seveda gledanja, presojanja in modrovanja o gospodarskem redu, v katerem smo. Tekom zadnjih trideset let se je v našem gospodarskem redu veliko spremenilo. In spreminjanje se vrši stopnjama naprej in naprej. Tisti, ki vodijo so vpreženi v velike odgovornosti in med temi je tudi vsakokratni predsednik Z. D. Nanj gleda vse. Domača dežela in ves svet, zlasti v teh novejših časih po zadnji vojni. Ne sme biti pretrd, ne premehak. Vsem bi moral vstreči — tega pa nihče ne zna.

Kakega sigurnega kašipota za bodočnost, ki naj bi vodil kakega voditelja ali kako deželo, da bi bilo za vse prav, nikjer ni. Razumen pošten voditelj vodi in ravna, da je za vse najboljše kar se da, kaj več ne more in če to stori, zadosti svoji dolžnosti. Poštene voditelje je treba podpirati in spoštovati, kjer jih javnost ne spoštuje, ne podpira, taka javnost poštenega voditelja vredna ni! Ni samo odgovornost na voditeljih, je tudi na javnosti, na ljudstvu.

IZ NAŠIH VRST

Millville, Pa. — Mnogo spoštovana gospe! Najlepše želje k prelepim božičnim praznikom pa tudi srečno in blagoslovljeno novo leto.

Sprejmite obenem prav srčno zahvalo, ker nam prelepi list "Ameriška Domovina" pošiljate že dolgo vrsto let. Vaše dobrote vam ne moremo povrniti drugače, kot prositi Boga, da rosi svoj blagoslov na Vaše veliko delo, ki ga vršite v korist, pouk in zabavo slovenskemu narodu.

Tu v Millvale smo še tri slovenske sestre iz Evrope. Vaš list nam je košček domovine. Srčno želimo, da bi Ameriška Domovina romala v vsako slovensko hišo, da bi jo naši ljudje brali še mnogo, mnogo let! Zahvalne pozdrave pošiljajo hvaležne

Sestre iz Millvale.

Kulturna kronika

se je zganila njegova vest. Obtoževal je krivično zakonodajo, strahotne razmere v ubožnicah, sirotišnicah in ječah, trpinčenje in izkoriščanje otrok, nezdravi šolski sistem, stisko in obupne zdravstvene razmere ubogih, svetohinstvo in sebičnost delodajalcev ter družbeno ravnodušnost, ki je v liberalističnem svetu veljala za načelo. V svetovnem slovstvu je eden največjih umetnikov. Vse njegovo delo je prežeto s pristno prizadevnostjo in aktivno ljubeznijo do ljudi, tako da deluje kot ena sama velika knjiga človekoljubja. Velika umetniška moč njegovega pripovedovanja, osrlna njegovih opazanj, njegov pristrani smeh, njegovo veselje in srd, poezija in satira, napeto slededeči dogodki zgodbe — vse to daje stranem njegovih romanov tisti posebni nemaljivi čar, zaradi katerega sega po njih že toliko generacij mladih in starih bralcev, pa izredno toplino, ki ji v vsej svetovni literaturi težko najdemo primere.

Mladinska knjiga bo začela "Dickensovo knjižnico" z njegovimi Pickwickovi v novem prevodu, torej s knjigo, s katero si je tedaj štirindvajsetletni avtor pridobil svetovno slavo. Roman bo izšel v dveh knjigah, prevedla ga bo Mira Miheličeva. V njenem prevodu bodo izšli še sledeči romani: *Malá Dorritovka* v dveh knjigah leta 1963, *Dombey in sin* leta 1965, *Veliko pričakovanje* leta 1966, *Življenje in prigode Nicholasa Nicklebyja*, *Pusta hiša* leta 1969.

V prevodu Otona Zupanič bosta izšli *David Copperfield* v dveh knjigah leta 1964 ter *Oliver Twist* leta 1966. V prevodu Izidorja Cankarja bo izšel zgodovinski roman *Povest o dveh mestih* leta 1969. Nadalje bodo še izšli romani *Hudi časi* leta 1967, *Martin Chuzzlewit* leta 1968, *Malá starinarica* leta 1968 ter *Barnaby Rudge*. Vaš skupni prijatelj, ki je pisatelj labodji spev in zadnje delo, ki ga je dokončal pred smrtjo, bo Mladinska knjiga zaključila svojo zbirko Dickensovih romanov leta 1970.

Zane Grey

Nekako v sredi med lažje tekste in umetniško najbolj dognane bi lahko uvrstili dela ameriškega pisatelja Zane Greya. Državna založba Slovenije bo zdaj uresničila svoj načrt in v najkrajšem časovnem razdobju izdala dvanajst romanov tega priljubljenega pisatelja v slovenskem prevodu. Če omenimo, da je šest knjig od napovedanih dvanajstih že izšlo, potem bodo kmalu bralci iz najbolj širšega kroga imeli dovolj pustolovskih romanov, vrednih branja. Ker pa so Greya dela ne samo napeto, zanimivo in razgibano branje, temveč tudi dela z moralnim jedrom in poučno noto, je vsekakor prav, da so tudi ta dela naša pot na slovenski knjižni trg.

Zane Grey sodi med najbolj popularne ameriške pisatelje. Snov za svoja dela je črpal iz pričevanj o Divjem zahodu ameriškega kontinenta, ko so začeli tudi svoj pionirski življenje prvi naseljenci.

Založba bo izdala dvanajst romanov v štirih serijah po tri knjige. Prvi dve seriji s šestimi knjigami sta že izšli. Prva serija prinaša romane *Jezdeci skralci kadulje*, *Po sledovih mavric* in *Peščene stopinje*. Druga serija pa vsebuje sledeče romane: *Sence na poti*, *Wildfire in Western Union*. V vseh je obilo napetih zgodb, dramatičnih spopadov, zapletov usod, pa tudi ranogo prijetnih, rahlo romantičnih dogodivščin iz minulega stoletja na divjem zahodu. Zato takih knjig niti ni treba posebej priporočati, ker se ponujajo same.

PAVEL HEYSE:

Andreja Delfin

"Tukaj lahko govorite, kar se vam zljubi," je dejala hišna; "prav malo oken je nad kanalom in ob tej uri nima nihče nič opraviti tukaj. Na vaši strani tam čez je zdaj docela prazen zid; kajti kdor bi rad imel kaj boljšega, si ne bo prav naše umazane kloake izbral za ogledalo. Toda veste kaj? Za urico ali kaj bi lahko prišli sem čez; saj je vendar vmeraj bolj prijetno kramljati drug ob drugim in kozarec vina, dobrega muškata s Samma, pa še partija taroka bi po grofičinah zausničah zelo pomirila moje živce."

"Rad bi prišel," je dejal, "toda pozornost bi vzbujalo in moja gospodinja bi me o polnoči bolj težko spet spustila notri."

"Nič zato," se je smehljala hišna. "Saj ni treba hoditi po takih ovinkih. Tukaj imam desko, s katero lahko brez velikih sitnosti napraviva most. Če se vam ne vrti?"

"O ne, lepa prijateljica. Samo trenutek, pa bom nared."

Andrea je upihnil luč, zaklenil vrata svoje sobe, prisluhnil, če v hiši vse spi in potem šel k oknu. Videti je bilo, da ima Smeraldina dokaj vaje pri gradnji tega mostu, kajti deska je bila že pripravljena in v nekaj trenutkih je ležala nad globino trdna brv; ploščata zgoraj in spodaj je varno počivala na nadzidku in bila ravno dovolj široka, da ni mogla nesti moškega. Na oni strani je stala ona in ga prijazno vabila. Urno se je vzpel na zidec, stopil na desko, gredoč večje premeril globino, pod seboj in z enim samim mirnim korakom dosegel okno na oni strani. Ko se je zavihtel proti njej, ga je ujela z obema rokama in njene ustnice so osmuknile njegovo lice. On pa je sklenil, da se naredi boječega in da se bo delal, kot da čuti, kako ga bližina prijateljice sili v njeje spoštovanja, čemur se je ta nekoliko čudila. Desko sta spet potegnili nazaj, iz omare je prišlo vino in karte, k odprtemu oknu pa sta potisnila mizo, h kateri je sedel ta svojstveni par v zaupljivem

govoru. Deklica je pri tem neprenehoma imela na glavi rdeči turban, ki je bil medtem, ko je delala most, nekam zgubanceno spolzel na tilnik, na prsi pa si je lično pripela filigranovo iglo, ki ji jo je bil podaril Andrea.

Pravkar si je nalila drugi kozarec vina in oštel svojega gosta, češ da tako počasi pije in da se sploh ne mara prav razživeti, ko je nekdo z vso močjo potegnil zvonec v notranjščini hiše.

"No, vidite," je rekla deklica, medtem ko je vstala in z jezo porinila karte v kraj, "takole se mi godi. Nobene mirne ure nimam. Najprej me spodi, ker se hoče sama sleči, zdaj me pa še tako kasno muči. Toda samo deset minut potrpite, prijatelj, takoj bom spet pri vas."

Smuknila je ven in on se je potolažil zaradi svoje samote. Stopil je k oknu in pazljivo pregledoval steno med svojim oknom in kanalom. Ni bila dosti višja kot približno dvajset čevljev, apno je bilo zaradi vlažnosti skoraj povsod preperelo in golo kamenje je bilo dovolj hrapavo, da bi mogel v stiski plezati po njem. Pod sobaričnim oknom je molala, kot je že prvi večer opazil, iz vode stopnica in k visokemu steburu ob strani je bila priklenjena ozka gondola, tako da bi ravno mogla zdrkniti mimo še druga gondola. Vse to ga je vidno pomirilo.

"Nisem si mogel pripraviti boljšega," je mrmral sam zase.

Zamišljeno je zrl po kanalu, ki se je v popolni temi razlival med strmino in slepi bregovoma hiš. Tedaj je zagledal na najspodnejšem koncu kanala slaboten svit, ki se je pomikal vedno bliže čez čas je zaslišal tudi udarce vesel. Neka gondola je počasi pridrsela sem in obstala spodaj pri vodni stopnici. Prisluskovala na oknu se je previdno sklonil nazaj, da bi se ne izdal, tako na pol pa je vendarle še videl, da se je neki moški dvignil in stopil na stopnico. Spodaj so se razlegli trije pomembni udarci na

tolkač in kmalu nato je zaslišal glas, ki je skozi vrata sprasheval, kdo želi vstopiti.

"V imenu prevzvišenega Sveta desetih," se je oglašil odgovor, "odprite!"

Služabnik je v trenutku ubogal povelje in vrata nad vodo so se zaprla za nočnim obiskom.

Tik za tem se je vrnila Smeraldina v svojo sobo razburjena, razoglava in žarečih oči. "Ste slišali?" je šepnila. "O Bog, našo grofico bodo odvele, jo zadavili ali utopili in kje bom potem dobila plačo za šest mesecev, ki mi jo je dolžna."

"Potolaži se, mehkosrčni otrok," je hitro dejal. "Dokler imaš kaj dobrih prijateljev, ne boš zapuščena. Toda ustregla bi mi, če bi me hotela skriti kamor koli, kjer bi mogel slišati, kaj hoče visoki Svet od tvoje gospodarice. Priznam, da sem radoveden, kot tujec sem pač lahko. Poleg tega pa bi utegnilo to tebi in tvoji grofici koristiti, kajti delam pri nekem advokatu in, če bi napravili javno obtožbo, rad zastavim svoj skromni vpliv k odločitvi."

Zamišljeno se je. "Vem, kako bi se to lahko naredilo," je rekla. "Kraj je varen in sama sem bila že čisto skrita ondi in nisem verjela svojim ušesom. Toda če bi naju le dobili?"

"Toda j prepričam vse nase, dragica moja, in nihče ne bo zvedel, po kakšni poti sem prišel v hišo. Na," je nadaljeval, "tri celine za primer, da bi se ti pozneje ne mogel več zahvaliti. Če bo šlo pa vse po sreči, boš videla, da bom vse tisto, kar bom imel odveč, rad delil s tako pametno prijateljico."

Brez pomisleka je spravila zlato, urno odprla vrata in prisluskovala na temni hodnik. "Sezujte se," je šepetala, "dajte mi roko in me previdno sledite, kamor grem. V hiši vse spi razen vratarja."

Ugasila je luč in šinila skozi hodnik; za roko je vodila Andrea. Prešla sta nekaj velikih temnih soban, potem je deklica odprla vrata v plesno dvorano, ki so jo komaj znatno razsvetljevala tri visoka okna v pročelju palače. Na nekem mestu so bile stopnice do odra za godce. "Polahko!" je opomnila deklica. Stopnica je nekoliko zaškripala. "Sa-

mega vas pustim tukaj. Zgoraj boste našli v ostenju špranjo, skozi katero boste lahko dovolj videli in slišali. Poleg je namreč grofičina sprejemnica. Ko bo obisk odšel, vas bom spet odvedla. A ne premaknite se z mesta, dokler ne pridem."

Tako ga je pustila samega in brez obotavljanja se je vzpel čez nekaj stopnic na oder in se polahko pretipal do svetlobnega traka, ki je uhajal skozi ozko špranjo. Dvorana je bila ločena od stranske sobane samo po leseni steni, kajti v boljših časih sta bila oba prostora združena v eno samo veliko slavnostno dvorano. Svetloba je prihajala od vilastega svečnika iz srebra, ki je stal spodaj na mizi poleg grofičine počivalnice in je nemirno razsvetljeval podobno na steni. Andrea je moral prav nizko počeniti, da je lahko opazoval. Toda kakor je bilo mesto, kjer je čepel, neugodno, vendar bi bil pač marsikdo rad menjal z njim, tudi če bi mu bilo manj na tem, da več sliši, kot vidi.

Če je namreč imela hišna prav, da se njena gospodarica rada močno liči, potem je počela to res bolj modri ljubjo, kot ji je bilo v resnici treba, da bi veljala za lepo. Sedela je v počivalnici v obleki, s katero ni računala na pozni obisk; prebogat, nekam rdečkasto se prelivajoče lase je imela umetno povezan, oči so se čudovito žarile, na polnih, bledeh licah pa je bil še sled solza. Mož, ki je sedel v naslanjaču obrnjen proti njej, je kazal Andreju hrbet; zdelo se je, da jo pazljivo opazuje. Vsaj glavo je obračal kaj redko in je poslušal silovite besede lepe gospe, ne da bi medtem vsaj trenil z očesom.

"Res," je dejala grofica in v njenem izrazu je bila prav ista bolesta grenkost kot v zvoku njenega glasu, "čuditi se moram, kako se sploh še drznete pokazati se tukaj, ko ste najsvečanejšje obljube tako nesramno poteptali. Mar sem vam zato storila toliko uslug, da se zdaj tako kruto in sovražno obnašate proti meni?"

(Dalje prihodnjic)

— Okoli 70 odstotkov prebivalstva Mehike živi od kmetijstva na le okoli 10 odstotkov celotne površine dežele.

so light, so right, and oh, so refreshing!

enjoy STROH'S
and taste what
fire-brewing does
for beer flavor!

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Varjenje piva nad direktnim ognjem ustvarja lahek, mehek in fin okus... in Stroh's je edino ameriško k ognjem varjeno pivo! Pokusite Stroh's! Vedno prvovrstna kakovost... priljubljene cene vseh pivo!

Stroh's
BEER
light smooth
fire-brewed

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

Amerika naj podpira stanovanjsko gibanje v tujini?

WASHINGTON, D. C. — Kot smo večkrat poročali, se Kongres kar ne more sprijazniti z načinom, kako sedanja administracija porablja pomoč tujini. Ker stalno kritizira ta način, išče svoja pota, kako podpirati tujino. Demokratični senator Sparkman, ki vodi poseben odbor senatnega odbora za zunanje zadeve je nabral kar 36 strokovnjakov, ki naj pododboru povejo, ali ne bi bilo dobro, da bi velik del naših podpor tujini porabili za gradbo stanovanj v tistih državah, ki jih mislimo podpirati.

Na ta način bi Amerika "vsaj deloma kar naravnost podprla revne sloje v dotičnih državah," tako se je izrazil senator. Kennedyjeva administracija še ni povedala svojega stališča do te ideje, morala jo bo pa vpoštovati, ko bo Kongres predložila nov zakonski načrt za podpiranje tujine.

Prve neugodne posledice pristaniškega štrajka se že čutijo

WASHINGTON, D. C. — Prve posledice pristaniškega štrajka se že čutijo. Železnice so na božični večer ustavile nakladanje in prevažanje pšenice in ostalih deželnih pridelkov v pristanišča. Elagovni promet, smerjen proti pristaniščem, bo hitro popolnoma zastal.

Na drugi strani bo pa mnogo blaga prepeljano od zapada z železnico proti vzhodu, kar bo seveda zvezano z večjimi tovarnimi stroški, ki bodo dražili blago.

Stari rod odhaja v bolnice

WASHINGTON, D.C. — Pred par tedni je moral v bolnico najstarejši, toda bivši senator 95-letni Green, za njim je moral iti na operacijo najstarejši ameriški pesnik 88-letni Frost. Zdravniki upajo, da mu bodo mogli ohraniti življenje.

V bolnici se nahajata tudi dva vplivna senatorja: demokrata Kerr in Byrd. Byrd je še pred

svojim odhodom podražil administracijo z objavo, da se na strateških zalogah nahaja še zmeraj kar 65 predmetov.

Kdo bo najboljši špijon v naši deželi?

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy je v eni svojih zadnjih tiskovnih konferenc mimogrede omenil, da so fotografski aparati tisti špijonski instrument, ki največ pove. Pri tem pa najbrže ni mislil na naša letalca, ki fotografirajo vse, kar jim pride pod kamero. Strokovnjaki so mnenja, da bodo glavno fotografsko službo kmalu izvrševali sateliti, kot je na primer Samos. Fotografiranje na velike daljave namreč zelo hitro napreduje. Narodna obramba seveda ne daje nobenih podatkov o napredku. Zadnje čase niti ne obvešča, kdaj in kakšne satelite je že poslala na kroženje okoli zemlje.

Nov sovjetski satelit

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je poslala na pet okoli Zemlje nov satelit vrste Kozmoz za "preučevanje vesolja in poletov vanj." Ta satelit je 12. svoje vrste in vrši brez dvoma podobne naloge kot ameriški sateliti razreda Samos in Midas.

Le z 288 milijonov akrov pridelek pospravljen

WASHINGTON, D. C. — Letos so farmerji v vsej deželi posejali le 302 milijona akrov površine, 6,8% manj kot leta 1960. Zaradi suše v nekaterih predelih so dejansko pridelek pospravili le z 288 milijonov akrov, vendar je bil ta večji kot lani in je dosegel skoraj rekordno v širino leta 1960 ter jo delno celo presegel.

Zita je bilo skupno pridelane 3,6 milijonov bušljev, od tega 1,1 bilijon bušljev pšenice.

DELO DOBIJO

Pisarniško moč za urad iščejo ženske ali moškega z znanjem slovenščine in angleščine v beseidi in pisavi išče urad na St. Clair Ave. Pisarne ponudbe na A.D. 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

MALI OGLASI

Pohištvo naprodaj

Dobra plinska peč, hladilnik, pisalna miza in stol in več drugih reči na 1023 E. 76 St., telefon 361-6389. —(249)

IZDELUJEM:

Kitchen Cabinets, Formica Tops, Bathroom Cabinets
7002 St. Clair Ave., tel. 881-6356.
GOVORIMO SLOVENSKO!

Iščejo stanovanje

Dva odrasla iščeta 5 lepih sob v dvodružinski hiši. Kličite HE 1-0628 in sporočite svoj naslov. (250)

Naprodaj

1957 Buick Roadmaster 75 avto naprodaj. Kličite KE 1-9649 po 4 uri pop. —(250)

Za vestno in hitro barvanje in papiranje hiš se obrnite na slovensko podjetje

TONY KRISTAVNIK
PAINTING & DECORATING
HE 1-0965 ali UT 1-4234

NAPRODAJ

Rabljen hladilnik, 12 kubov, za \$35, z jamstvom. EX 1-4837.

Ogrevni kotel na olje, z radiatorji, za 10 sob. Rabljen samo en mesec. EX 1-4838.

Zemske vodovodne cevi. EX 1-4839.

Nove dvodelne pralne banje. \$12. HE 2-2845.

Zmrzovalnik, 16 kubov, za \$75.00. HE 2-2844.

Vgrajena, 4 čv. velika, nova kopalna banja za \$20. EN 1-9835.

Nova 4½ čv. kopalna banja za \$20.00. — Nova, 3 delna oprema za kopalnico za \$50.00, v barvah. EX 1-4839.

Rabljena kopalna banja iz litega železa, za \$20.00. Nova 5 čv. kopalna banja za vgraditi za \$35.00, plinski hladilnik znamke Servel, 12 kubov, z zmrzovalnikom za \$50.00. EX 1-5907. (251)

SLOVENSKA MOSKA ZVEZA ST. 5 VOŠČI VSEM ČLANOM SREČNO NOVO LETO ZA DESETLETNICO
ZGORNJE SLIKE.

RENE BAZIN:

OSAMLJENA

"Torej ženske kradeš! To pot pa ne bo šlo!" je zavpil.

"Pokličite stražnika!" je zdaj tudi sestra Justina zavpila. "Pomagajte mi, dobri ljudje!"

Skozi okna so se sklanjale glave. Gruča delavcev kopačev, ki so kosili v preprosti krčmi, je pritekla na cesto, žvečila kruh in mežikala v prejarkem soncu. Videli so ubogo žensko, zahomotan v obleko, zasoplo in rdečo, ki je skušala odriniti velikega Prayouja, kralja vsega okraja; videli so pa tudi, kako je ta z roko odrinil žensko, zgrabil za obe roki Paskalo pri ramenih, čeprav je bila od strahu blede kot zid in je glavo vrgla nazaj, da bi bila dalje od njega. Plaho so se zavzeli za ubogo ženski:

"Ne storite ji nič žalega, slišite, gospod Prayou... Naj vam stanka pove, kaj bi rada... Te pa tudi ne stiskajte tako hudo... Omedlela vam bo... Navsezadnje je pa le samosvoja!"

"Aha, samosvoja je! Kdo je to rekel?" je zavpil Prayou in se obrnil, ne da bi Paskalo izpuštil.

Množica je držala z njim. Radi bi vedeli, za kaj gre. Staro žensko je obdala gruča moških in žensk, da je bila ločena od Paskale in se je zaman trudila, da bi prišla do nje.

"Glejte, ljudje božji, to staro tatco, ki se je vtihotapila v mojo hišo in prišla noter sem na perišče, da odpelje punco, ki me je pred njo obrekovala... Kar pojdi po stražnika, kar pojdi... Paskala bo sama povedala, da hoče ostati pri meni. Ne res, Paskala?"

Stisnil je s prsti mišice Paskalinih laktov. Sunila je z glavno nazaj z grozo v očeh, nič pa ni rekla. Množica je zagodrnjala močneje: "Spustite jo, spustite jo!"

"Kajne, da hočeš ostati pri nas?" je ponavljal fant in se sklanjal nad spačeno glavo Paskale. "Saj je dekle moja sorodnica, ki sem jo sprejel pod streho, ko je bila brez božjaka in sem jo jaz redil... Kajne, da se

hočeš z menoj vrniti?"

Uboge blede ustnice so se na pol odprle in rekle:

"Ne! Sestro Justino hočem cediti!"

Odgovoril ji je krik:

"Oh, ubožica! Zdaj jo sami slišite?"

Stara Justina se je otepala gneče. Množica pa se je razburjala in se cepila v dva tabora: "Prav ima!... Ne, nima prav!" Ženske so kričale. Moški so kazali pesti. Tedaj je Prayou spoznal nevarnost. Zravnal se je, kolikor mu je dopuščala njegova postava, in zavpil, da je prekril vse druge:

"Vam bom pa vse povedal, potem pa sami sodite: Tale stanka je izgnana nuna — pokazal je na Justino — "tale Paskala je pa druga. Dobra sestra je, ki jo je vlada postavila na cesto, stanka pa bi jo zdaj rada spravila nazaj v samostan... A zdaj je njen samostan pri meni, prijatelji moji, zato gre z menoj!"

Sklonil se je, pograbil Paskalo pod koleno in čez pas, jo vzdignil kakor hlebec kruha in omedlelo odnesel.

Množica se je odpirala pred njim, okoli sestre Justine pa se še bolj stisnila.

"Kar s tistole se pogovorite!" je še zaklical, ko se je obrnil.

Naglo se je obrnil proti Montauriju, odšel čez most in se vzpenjal proti svoji hiši. Le nekaj žensk je šlo za njim.

Zadaj za seboj je lahko slišal krike ljudi, ki so bili vsi divji. Pehali so staro gospo v žalni obleki, jo zmerjali s tatco in prepaskala?"

CHICAGO, ILL.

DOGS FOR SALE

SEASON'S GREETINGS
GERMAN shepherd line, home raised puppies. A.K.C. reg., 7 wks. old. Bred for disposition-conformation. Champ-grand champ ancestors. \$100 after 4, TE 2-6473. (250)

MUSICAL INSTRUMENT FOR SALE

DELUXE — 4 octave Deagon marimbas, like new, excellent Christmas gift. Only \$195. 324-2220. (250)

ACCORDION FOR SALE

ACCORDION, 120 Bass, 5 Switches Beautiful Case. Made in Italy, like new. Must see. Private Owner — \$249. FU 9-1239. (249)

ACCORDION—5 Switches. 120 Base. Blue mother-of-pearl finish. Case included. Ask, \$149.00 by Owner. RO 3-9476. (250)

BUSINESS OPPORTUNITY

GROCERY, MEAT AND PRODUCE—By Owner. In Skokie shpg. cent. Well stocked. See to appr. Call after 7, OR 6-3228. (250)

OPPORTUNITY
For a happy-prosperous New Year. Coin meter route, small investment. Make \$100 per month working just 3 hour per month. Collect only, no supplies. 287-2166. (250)

SNACK SHOP—By Owner.

West Madison. Corner Location. Priced to Sell. \$1,500. 261-9854. (250)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

PALOS PARK — By Owner.
3 bedrm., brick ranch. H. W. Heat. Owner retiring. Must Sell. — 11908
Timber-lane. — GI 8-3765. (249)

BERWYN—Small Cottage. Needs work. Price for Quick Sale—By Owner. \$8,000. Call for Appt. 447-1283. (250)

PARK FOREST—Nice 4 Bedrm., Cape Cod. Tile Kitchen, exc. cond. Quiet Street. Good transportation. By Owner only. \$11,500. 272-6149. (250)

PETS FOR SALE

TERRIERS—Wire hair.
A.K.C. CHAMP SIRE.
Beautiful 3 mo. puppies. All Shots. \$100 and up, by Owner. Ontario 2-6423. (250)

DOGS & PETS FOR SALE

CHIHUAHUA pups and studs.

For Sale, \$45—Up.
Phone: VI 6-6225.

(249)

oblečenko ter jo s silo rinili proti središču mesta, kajti mnogi so mislili, da je prav tako nevredna kakor prva, drugi spet pa so se spomnili protiverskih zborovanj in so v tujki pljuvali na verno preteklost.

Julij Prayou jo je mahnil naravnost proti hiši ob cesti Montauri, brenil v vrata, zdvijal po hodniku ter s Paskalinimi nogami in krilom oplazil po zidu na levi.

"Kaj pa prinašaš?... Paskalo? Se je ponesrečila?... Kaj naj to pomeni?"

Vdova Prayou je ob hrupu pritekla in še vpila, ko je njen sin že bil ontran dvorišča in v svojem stanovanju, ki se je odpiralo na gmajno in na polje. Njegove moči so bile dognane. Z nogo se je zadel ob ploščad z dvema stopnicama in se komaj še ujel, da ni padel. Zdal je bil brez prič, zato je spet zdvijal, s koncem laktov dvignil negibno dekletovo telo in ga z vsemi silami svoje jeze treščil ob zid stopnišča na desni. Glava in prsi so zadele ob zid, telo se je zrušilo na vogal smrekovih desk in obležalo na kupu na spodnjih stopnicah, noge pa na kamnitih ploščah.

Niti kriknila ni, samo globoko je vzdihnila, potem pa se umirila. Ni se več ganila. Obraz je imela v senci, obrnjen proti zidu. Tanek curek krvi ji je pritekkel iz ust. Prayou je debelo pogledal. Sklonil se je. Ko je pritekla mati, se je obrnil proč in rekel:

"Eh, prava reč! Nesreča! Ho-

tela je po stopnicah, pa je padla."

"Ti pa si ji pri tem pomagal, pošast!"

"In če bi ji res bil?... Hotela je uiti od nas, razumeš?... Pa sem jo prestregel... Ljudje naj je vidijo, kaj se pravi mene izivati... Vrata pri meni pusti odprta, razumeš, na stežaj odprta... Pa še to ti rečem, mamica, nikar punce ne zagovarjaj! Zapomni si!"

Priprl je oči, kakor bi se nasmešnila divja zver. Pobral je klobuk ter ga obračal in z rokama drgnil.

"Stara nuna naj kar gre na policijo", je še dostavil, kakor da odgovarja na vprašanje, ki ga posebno skrbi. "Pihnem narjo... Ni jih zato razgnala, da bi jih zdaj spet spravljala skupaj..."

"Vseeno si jo preveč hudo potipal, Prayou!" si je drznila vdova, ko se ji je desno oko popolnoma zaprla. "Nič več se ne gane!"

"Vlačuga! Uiti je hotela! In celo leto je jedla naš kruh!"

"Poglej no, kako je blede!"

"Ko mi bo plačala vse, kar mi dolguje, naj gre, kamor hoče, prej pa ne!"

"Pomisli, Prayou, če se nič več ne prebudi!"

"Še solze prelivaj, stara!" je odgovoril možak in jo surovo odrinil. "Pojdi ven, govoriti moram s teboj!"

Zunaj na dvorišču, v ozki senici hiše, je dajal povelja starki. Ka je postala naenkrat spet "pametna" in mu odgovarjala: "Da, Prayou moj, bom že pazila; šla bom, ne bom pozabila." Ko je je zapustil, se je skrbno pazil, da je stopal po cesti Montauri brez naglice in tako vsem pokazal, da se nikogar ne boji, da lahko po mili volji prihaja in odhaja, kakor se mu poljubi, saj je kralj okraja še bolj ko prej.

Sel je čez most nad Cadereaujem in naprej v mesto. Takoj je vsa okolica pritekla k njemu: moški, ženske in otroci, kajti ves Montauri je prežal, kaj pomenja. Videli so, kako je nesel demov Paskalo. Kaj se je z njo zgodilo? Jo je ubil? Hoteli so jo videti. "Jaz grem tja! — Jaz tudi! Pohitiva! — Odšel je po po-

PRISLAN PROVISION

SLOVENSKA MESNICA
1147 Addison Rd.

STANKO PRISLAN
EX 1-1419

Naše posebnosti ta teden:

PORK
CHOPS 79 c lb.

BOILED
HAM 99 c lb.

ROLL
PORK ROAST 59 c lb.

RICE & BLOOD
SAUSAGES 49 c lb.

Inventorijska
RAZPRODAJA

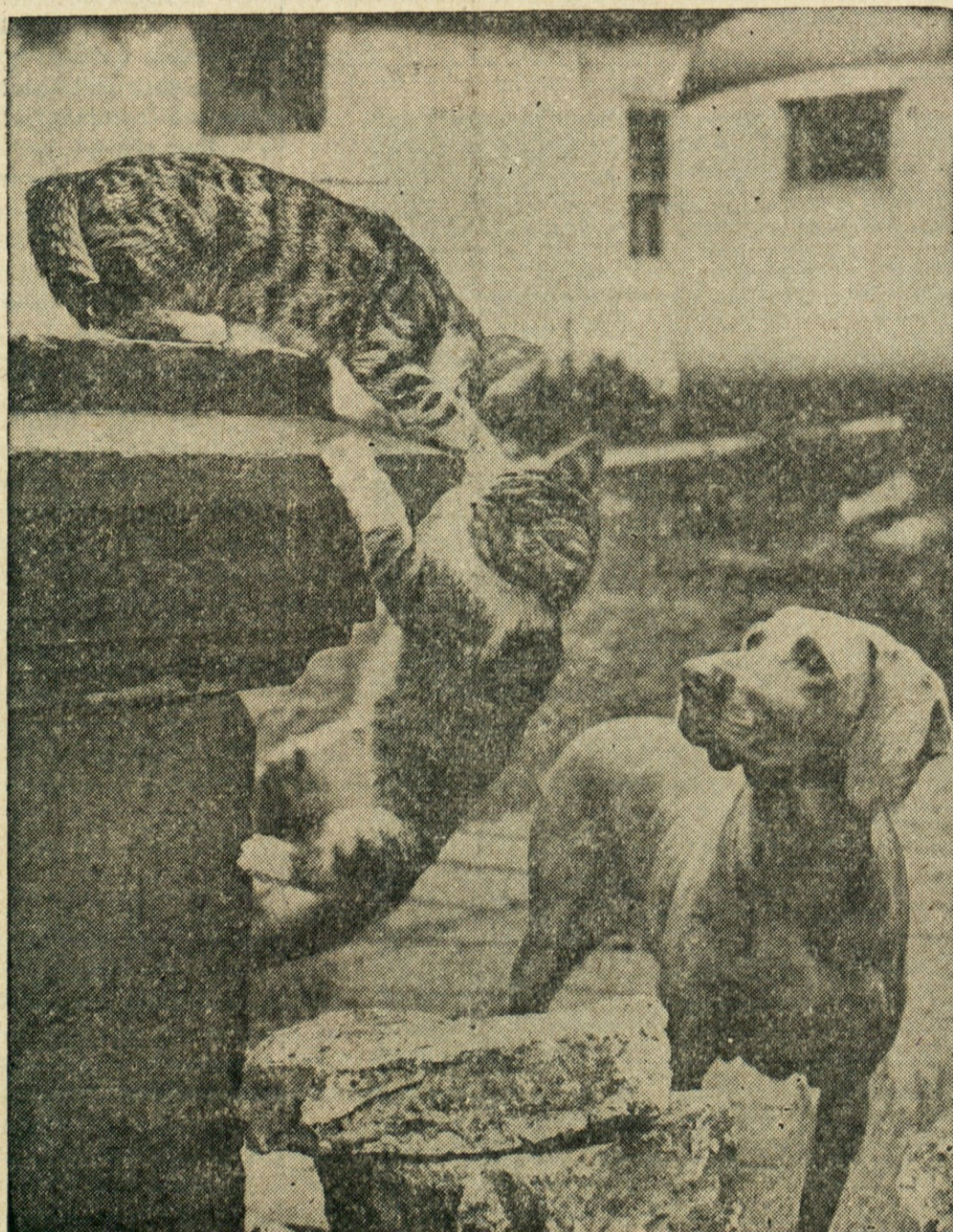
Velika razprodaja, na kateri vam sedaj nudimo vse pohištvo in električne predmete po zelo znižanih cenah.

Ta razprodaja je sedaj ob priliki inventarja ob zaključku letošnjega leta. Poslužite se te prilike in kupite vse blago po najnižjih cenah in na lahka mesečna odplačila.

Norwood Appliance
& Furniture

6202 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK IN SINOVI

ZA ČASTNO MESTO GRE — Mucki se pripravljajo za mesto vrh stebra (ob vhodu v živalsko bolnico v Cleatonu na Angleškem, ko ju pes z zanimanjem opazuje.

licijo! Kaj še! Po zdravnika je šel!"

Skušali so vstopiti skozi vrata vdove Prayou, ta pa jih je zapodila. Šli so torej okoli hiše na gmajno in vstopili skozi odprta vrata na koncu dvorišča. Na ob-

ličjih si jim bral razdraženost, kajti v hišo obeh Prayou jih je gnala ne samo radovednost, ampak še neka druga strast. (Dalje prihodnjic.)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Družba sv. Družine

THE HOLY FAMILY SOCIETY

Ustanovljena 23. novembra 1914

v Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inorp. v drž. Illinois Severne Amerike 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: STEVE KOSAR, 235 Tioga St., Bensenville, Ill.
1. podpredsednik: NICHOLAS PAVLICK, 15 Race St., Manor, Pa.
2. podpredsednica: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: JOSEPH KONRAD, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.
Zapisnikar: JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., No. Chicago, Ill.
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Thomas Hoge, O.F.M.

Vrh. zdravnik: Dr. JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Ill.
MATTHEW KOČEVAR, 405 Parks Ave., Joliet, Ill.
JOSEPH SINKOVIC, 2519 So. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

POROTNI ODBOR:

JOHN KOVAS, FRANCES YUCEVICIUS, MARY RIOLA.

Predsednik Atletičnega odseka:

ANTHONY TOMAZIN, 1902 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Družba Sv. Družine je bila ustanovljena l. 1914 in je katoliška bratska organizacija, katere naloga je čuvati dom in družino.

Nudi vrsto življenjskih zavarovanj: običajno za celo življenje, za 20 let plačevanja, za 20 let z izplačilom, za 5 let, 10 let in družinski načrt.

Zivljenjsko zavarovanje z ozirom na starost:

Do 16. leta, mladinski oddelek	\$10,000
Od 17 do 35, odrasli oddelek	\$15,000
Od 35 do 40, odrasli oddelek	\$10,000
Od 41 do 45, odrasli oddelek	\$ 2,500
Od 46 dalje	Vse bolniške

Zavarovanje za bolezen in nesrečo (Bolnišniško zavarovanje), ki ga nudi družba: za dohodek, bolnišnico, zdravnika in operacije. Družba nudi bolniško zavarovanje vsem katoličanom od treh mesecev do 80 let starosti.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na glavnega tajnika:

JOSEPH KOČEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.

EUCLID POULTRY

V zakogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0583

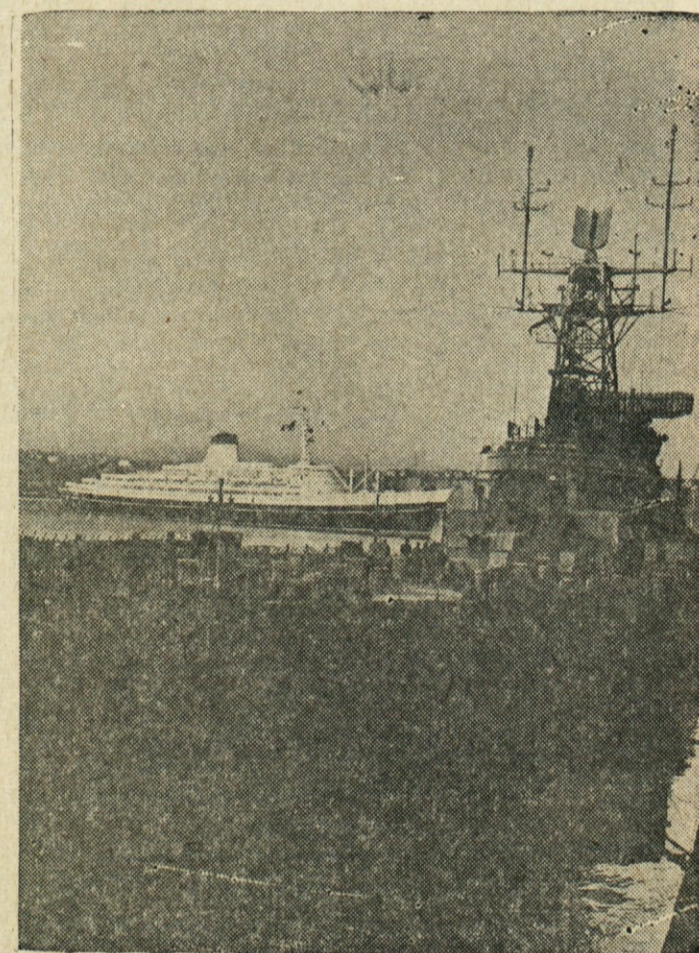
COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

NA TUJEM STA SE SREČALI — V ospredju stoji zasidrana italijanska raketna križarka "Garibaldi" v ozadju pa razsvetljena potniška ladja "Leonardi da Vinci," najmodernejša italijanska potniška ladja. Slika je bila posneta v pristanišču New Yorka.